

Kultur- och fritidsförvaltningen

Dnr KFN 2023/103

Till kultur- och fritidsnämnden

Uteblivna statsbidrag och minskade medel till biblioteksverksamheten

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott föreslår Kultur- och fritidsnämnden besluta att av KF äska 800 tkr i driftmedel som kompensation för indraget statsbidrag.

Sammanfattning av ärendet

2018 kom möjligheten att söka bidrag från Kulturrådet för Stärkta bibliotek. Vaggeryds kommun har sökt och fått bidrag sedan 2019 för att kunna anställa en bibliotekspedagog och förstärka barnverksamheten med fokus Skillingaryd.

De senaste åren har medlen också använts för att arbeta med personer med kognitiva funktionsnedsättningar.

Under 2023 uppgår bidraget till 800 tkr. Stärkta bibliotek utgår från 2024.

Ärende

1. Bakgrund

Tidigare fanns ytterligare en tjänst inom biblioteksverksamheten i Vaggeryds kommun. Den drogs in 2018 som besparing. Konsekvensen blev minskade öppettider framförallt i Skillingaryd, men också minskade barnaktiviteter.

2018 kom möjligheten att söka bidrag från Kulturrådet för Stärkta bibliotek. Vaggeryds kommun har sökt och fått bidrag sedan 2019 för att kunna anställa en bibliotekspedagog och förstärka barnverksamheten med fokus Skillingaryd. De senaste åren har medlen också använts för att arbeta med personer med kognitiva funktionsnedsättningar.

2020-2022 erbjöd biblioteken 106 aktiviteter* med över 1200 deltagare, trots pandemin. Barnavdelningen i Skillingaryd har förnyats och ett ”makerspace light” har uppförts i Skillingaryd för att öka jämlikheten i biblioteksverksamheten mellan Vaggeryd och Skillingaryd. Sättet att utveckla biblioteksverksamheten bidrog till nomineringen av årets bibliotek 2022.

Snittbemanning för årsverken på folkbiblioteken i riket är 0,47 och i länet 0,42 medan Vaggeryd endast har 0,37 årsverken. Fördelar man tjänsterna på de bibliotek som finns i kommunen hamnar Vaggeryds kommun näst sämst i länet. Idag är Vaggeryds bibliotek öppet fem dagar och Skillingaryd fyra dagar i veckan.

Utöver Vaggeryd och Skillingaryds bibliotek finns även filialer i Hok och Hagshult som hålls

öppet med timpersonal. Ordinarie personal iordningsställer medierna till filialerna för att hålla biblioteken aktuella.

Sommaren 2023 beviljades Vaggeryds bibliotek Stärkta biblioteks-medel för sista gången, en tredjedel av vad som söks. Från 2024 finns inte mer medel att söka. Under åren med Stärkta bibliotek har vi sett hur stort behovet är av bibliotekens tjänster från förskolor, skolor, fritidsverksamhet, barnfamiljer och personer med kognitiva funktionsnedsättningar. Biblioteken har kunnat samverka med andra kommunala förvaltningar och externa grupper och har spelat en stor roll i såväl språkutveckling, läsfrämjande och för digital delaktighet och demokratifrämjande arbete.

På samtliga fyra folkbibliotek i Vaggeryds kommun arbetar idag personal ensamma i biblioteket kvällstid. Vaggeryds bibliotek har flera rum vilket gör att det är svårt att få en bra överblick. I Skillingaryd finns teaterfoajén där det kan uppehålla sig personer som inte alltid är intresserade av biblioteket i sig, men som blir bibliotekspersonalens ansvar då ingen annan är kvar i byggnaden. Biblioteken i Vaggeryds kommun har hittills varit relativt forskonade från många bibliotekariers vardag om hot och våld men i DIK:S rapport "Biblioteken speglar samhället – en rapport om arbetsmiljön på våra bibliotek" från 2017 anger 39% av bibliotekspersonal i Sverige att det har förekommit våld då de har arbetat på folkbibliotek de senaste två åren och 20% av kvinnliga bibliotekarier har utsatts för sexuella trakasserier eller övergrepp. Trots möjlighet till larm, rutiner och handlingsplaner ersätter inte dessa den trygghet som en kollega innebär.

2. Ekonomiska konsekvenser

Förslaget kräver en förstärkning av bibliotekets ekonomiska ram med motsvarande 800 tkr per år. Indexuppräknings för lön tillkommer. Även om det är svårt att visa på kortsiktig ekonomisk vinst vill Kultur- och fritidsnämnden lyfta fram vikten av det folkbildande, demokratiskapande och hälsofrämjande arbete som sker inom ramen för Vaggeryds kommuns biblioteksverksamhet, vilket gör att en satsning på 800 tkr per år sannolikt är väl investerade medel på sikt. Biblioteksverksamheten kommer förstås att fortsätta söka externa medel som är relevanta för verksamheten.

3. Samråd

Nämnden har genom presidiet haft en dialog med budgetberedningen.

4. Politiska mål och hållbarhetsperspektiv.

Fullmäktiges mål handlar bland annat om demokrati, tillgänglighet och hälsa. Biblioteksverksamheten är en väsentlig del i att samordna och samverka för att förflytta oss mot dessa målsättningar.

5. Verkställighet, uppföljning och utvärdering

7. Handlingar som medföljer ärendet

Bilaga, Behov av personalförstärkning på folkbiblioteken i Vaggeryds kommun.

Beslutet ska skickas till

Diariet

Kommunfullmäktige

Handläggare

David Norrfjärd förvaltningschef kultur- och fritid